

PREDLOG

Na osnovu člana 54 stav 2 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list CG", br. 2/18, 13/18 i 25/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2019. godine, donijela je

UREDBU O MINIMALNO-TEHNIČKIM USLOVIMA I NAČINU PRUŽANJA POJEDINIH TURISTIČKIH USLUGA KOJE UKLJUČUJU SPORTSKO-REKREATIVNE I AVANTURISTIČKE AKTIVNOSTI

Predmet

Član 1

Ovom uredbom propisuju se minimalno-tehnički uslovi i način pružanja pojedinih turističkih usluga koje uključuju sportsko-rekreativne i avanturističke aktivnosti i to: ronjenje, skakanje padobranom, vožnja žičarom, prolaz kanjonom (canyoning), jedrenje na dasci (kitesurfing), skakanje elastičnim konopom (bungee jumping) i vožnja na sajli (zip line).

Minimalno-tehnički uslovi za pružanje usluge ronjenja

Član 2

Ronjenje je aktivnost koja obuhvata:

- 1) organizovano ronjenje;
- 2) vođeno ronjenje;
- 3) organizovanje probnih urona i kurseva ronjenja;
- 4) prevoz turista ronioca na ronilačku lokaciju;
- 5) prihvata, čuvanje i održavanje ronilačke opreme turista;
- 6) iznajmljivanje ronilačke opreme za turiste (oprema za disanje pod vodom, ronilačko odijelo i slično);
- 7) punjenje posuda pod pritiskom sa gasovima za disanje za potrebe turista; i
- 8) druge slične usluge za potrebe turista.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik za pružanje turističke usluge ronjenja treba da ima sljedeću opremu i sredstva:

- ronilačku zastavicu u obliku slova "A" ili u obliku pravougaonika narandžaste boje sa bijelom dijagonalnom crtom za obilježavanje područja na kojem se izvodi ronjenje;
- signalnu plutaču u obliku lopte narandžaste ili crvene boje, prečnika najmanje 30 cm za obilježavanje područja na kojem se obavljaju podvodne aktivnosti;
- hiperbaričnu komoru (barokomora, dekompresiona komora);
- prostor za pretakanje gasova za ronjenje i skladištenje ronilačke opreme i sredstava, površine najmanje 50 m²;
- pribor za pružanje prve pomoći i komplet za davanje kiseonika;
- savremenu, ispravnu i uredno servisiranu ronilačku opremu (najmanje pet ronilačkih kompleta, ronilački aparat, ronilačko odijelo, maska, peraja i disaljka);
- ronilački kompresor;
- pribor za označavanje mjesta ronjenja (sigurnosne plutače, ronilačke zastave, bljeskalice za ronjenje noću).

Pružanje usluga skakanja padobranom

Član 3

Usluge skakanja padobranom su:

- skakanje tandem padobranom, i

- letenje tandem paraglajderom.

Minimalno-tehnički uslovi za pružanje usluge skakanja tandem padobranom

Član 4

Skakanje tandem padobranom je aktivnost koja se izvodi skokom sa jednim padobranom kojim se spuštaju dva lica međusobno povezana sistemima veza, od kojih jedno lice mora da ima dozvolu padobranca u skladu sa posebnim propisom za izvođenje tandem skokova i koje upravlja skokom.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koje pruža usluge skakanja tandem padobranom treba da ima sljedeću opremu i sredstva:

- 1) vazduhoplov;
- 2) tandem padobran sa pripadajućom opremom;
- 3) kacigu;
- 4) rezervni padobran;
- 5) radio vezu; i
- 6) pojas za spašavanje, ukoliko se iskakanje vrši iznad vodenih površina.

Minimalno-tehnički uslovi za pružanje usluge letenja tandem paraglajderom

Član 5

Letenje tandem paraglajderom je aktivnost koja podrazumijeva let sa jednim paraglajderom u kojem se nalaze dva lica međusobno povezana sistemima veza, od kojih jedno lice mora da ima dozvolu pilota paraglajdera u skladu sa posebnim propisom za izvođenje tandem letova i koje upravlja letom paraglajdera.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koje pruža usluge letenja tandem paraglajderom treba da ima sljedeću opremu i sredstva:

- 1) tandem paraglajder sa pripadajućom opremom;
- 2) kacigu;
- 3) uređaj za mjerenje visine leta, u skladu sa posebnim propisom;
- 4) rezervni padobran;
- 5) radio vezu; i
- 6) pojas za spasavanje, ukoliko se let izvodi iznad vodenih površina.

Minimalno-tehnički uslovi za pružanje usluge prolaza kanjonom (canyoning)

Član 6

Prolaz kanjonom (canyoning) je aktivnost pružanja usluga kretanja kroz kanjon, odnosno korito rijeke.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji pruža usluge prolaza kanjonom (canyoning) treba da ima sljedeću opremu i sredstva:

- 1) kacigu;
- 2) pojas za spuštanje u kanjon;
- 3) statično užje;
- 4) ronilačko odijelo;
- 5) pojas za spasavanje;
- 6) klin za sigurnost pri spuštanju u kanjon;
- 7) prvu pomoć;
- 8) radio stanice;
- 9) ranac sa opremom za canyoning namijenjen vodičima;
- 10) rukavice za canyoning; i
- 11) cipele za canyoning.

Prije početka pružanja usluge prolaza kanjonom (canyoning) daju se potrebne instrukcije licu koje koristi usluge o načinu postupanja u kanjonu, odnosno tokom cjelokupnog obilaska kanjona.

Za organizovane grupe lica koja koriste uslugu prolaza kanjonom (canyoning), privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik treba da ima za grupu do deset korisnika usluga dva stručno osposobljena lica sa licencom odnosno sertifikatom za pružanje tih vrsta

usluga, a za svakih deset novih lica koje koriste uslugu još po jedno stručno osposobljeno lice.

Minimalno-tehnički uslovi za pružanje usluge jedrenja na dasci (kitesurfing)

Član 7

Jedrenje na dasci (kitesurfing) je aktivnost pružanja usluga akrobatskog letjenja, odnosno kretanja po površini vode uz pomoć vjetera i zmaja.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji pruža usluge jedrenja na dasci (kitesurfing) treba da ima sljedeću opremu i sredstva:

- 1) zmaja;
- 2) dasku za surfovanje (kite board);
- 3) aluminijska sredstva i konope (bar);
- 4) trapez (pojas);
- 5) kacigu;
- 6) plovilo upisano u upisnik nadležnog organa (čamac);
- 7) radio vezu; i
- 8) pojas za spasavanje.

Minimalno-tehnički uslovi za pružanje usluge skakanja elastičnim konopom (bungee jumping)

Član 8

Skakanje elastičnim konopom (bungee jumping) je aktivnost kojom lice koje skače elastičnim konopom (u daljem tekstu: skakač) izvodi skok sa visoke strukture (kran, most, balon sa toplim vazuhom, helikopter i slično), odnosno platforme za koju je vezan dugačkim elastičnim konopom (u daljem tekstu: bandži sajla).

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji pruža usluge skakanja elastičnim konopom (bungee jumping) treba da ima sljedeću opremu i sredstva:

- 1) platformu za skakanje, odnosno metalna konstrukcija sa koje se izvode skokovi i koja je pričvršćena, odnosno fiksirana na mjestu (lokaciji) namijenjenom za izvođenje skokova i koja mora da ima:
  - zaštitnu ogradu visine najmanje 1 m;
  - gornji prostor za skok u obliku piramide, koji se nalazi neposredno iznad donjeg prostora za skok;
  - donji prostor za skok u obliku kutije, čije su dimenzije određene na način kojim se obezbjeđuje dovoljno prostora za maksimalni obim pokreta skakača u svim pravcima, uz dodatnih 20% sigurnosnog prostora sa strana i iznad skakača;
  - donji sigurnosni prostor koji se nalazi neposredno ispod donjeg prostora za skok i služi kao dodatni sigurnosni prostor;
  - prostor za pripremu skakača za skok koji je odvojen od tačke skoka, na kojem se skakač priprema, vezuje i informiše o detaljima skoka;
  - tačku skoka, odnosno mjesto na platformi sa kojeg skakač bandži sajлом napušta platformu; i
  - prostor za prizemljenje, odnosno odvojeni prostor na platformi na koji se skakač vraća nakon obavljenog skoka;
- 2) bandži sajlu (jednostruki ili višestruki sistem sajli) za koju se veže skakač radi izvođenja skoka;
- 3) pojaseve/remene za vezivanje koje nosi skakač, na koje je prikačena bandži sajla (za cijelo tijelo skakača sa dvije odvojene tačke vezivanja, oko struka skakača sa pojasom za ramena ili za članke sa pojasom oko struka ili za cijelo tijelo) na način da mogu da se izvode sve vrste skokova;
- 4) sigurnosno užje, odnosno vez koji ograničava slobodni pad skakača na 1,5 m iznad površine zemlje ili vode; i
- 5) sigurnosni pojas koji nosi stručno osposobljeno lice sa licencom odnosno sertifikatom za pružanje tih vrsta usluga (instruktor, trener, učitelj), koji je povezan sa sigurnosnim užetom;

- 6) prsluke,
- 7) vagu;
- 8) opremu za radio komunikaciju; i
- 9) pribor za prvu pomoć.

Prije početka pružanja usluge skakanja elastičnim konopom (bungee jumping):

- 1) provjerava se ispravnost opreme za skakanje elastičnim konopom (bungee jumping);
- 2) vrši se dva puta mjerenje težine skakača na različitim vagama i upisuju podaci o rezultatima mjerenja;
- 3) određuje se dužina bandži sajle (ukupna dužina nerastegnute bandži sajle, karabinera, statičke linije i drugih komponenti, mjerena od tačke vezivanja, zajedno sa licem koje izvodi skok) u zavisnosti od težine skakača;
- 4) kontroliše se sigurnosno opterećenje u odnosu na propisani nivo opterećenja platforme za skakanje radi sigurnog izvođenja skoka;
- 5) postavlja se informativna tabla na lokaciji za izvođenje skokova, na kojoj je istaknuta zabrana prilaza posmatrača platformi;
- 6) veže se pojas za skakača na mjestu koje je udaljeno od tačke skoka;
- 7) povezuje se skakač sigurnosnim užetom za platformu dok ne bude prikačen na bandži sajlu;
- 8) obezbjeđuje se da u prostoru za izvođenje skoka nema opreme ili lica od trenutka kada skakač započne postupak skakanja do trenutka njegovog zaustavljanja;
- 9) odvaja se sigurnosni vez od skakača, nakon dva puta izvršene provjere svih vezova i priključaka;
- 10) provjerava se sigurnost pojasa i povezivanja bandži sajle za pojas skakača; i
- 11) pravilno se povezuje bandži sajla sa sistemom vezivanja.

Prilikom korišćenja jedne bandži sajle za više uzastopnih skokova, potrebno je obezbjediti pauzu od najmanje pet minuta između skokova i izvršiti pregled bandži sajle nakon 25 izvedenih skokova.

U okviru sistema vezivanja ne može da se koristi oprema koja se koristila u uslovima u kojima su tereti bili nepoznate težine ili kada je oprema korišćena na način koji nije preporučen od strane proizvođača opreme.

Usluge skakanja elastičnim konopom (bungee jumping) mogu da se pružaju samo u povoljnim klimatskim uslovima (bez kiše, grmljavine, vjetrova i slično).

Minimalno-tehnički uslovi za pružanje usluge vožnje na sajli (zip-line)

Član 9

Vožnja na sajli (zip-line) je aktivnost pružanja usluge akrobatskog spuštanja, odnosno kretanja niz uže pod nagibom na visini većoj od 1 m.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji pruža usluge vožnje na sajli (zip-line) treba da ima sljedeću opremu i sredstva:

- 1) polaznu i dolaznu platformu sa odgovarajućom zaštitom (ograda ili mreža);
- 2) razapeto čelično uže između dvije tačke na dva brda, planine ili na dvije strane jednog kanjona pod nagibom, pri čemu uže ne može prelaziti preko stambenih, poslovnih ili drugih objekata u kojima borave ljudi, uređenih kupališta, saobraćajnica, željezničke pruge;
- 3) kotrljajući sklop sa kočnicom;
- 4) opremu za vješanje lica koje koristi uslugu za uže (korpa ili odgovarajući pojas sa pripadajućom opremom za vezivanje);
- 5) sigurnosni pojas i kacigu;
- 6) radio vezu između polazne i dolazne platforme;
- 7) uputstvo za korišćenje opreme za spasavanje.

Prije početka, tokom i nakon završetka pružanja usluge vožnje na sajli (zip-line):

- 1) provjerava se ispravnost opreme za vožnju na sajli (zip-line);
- 2) postavlja se oprema na lice koje koristi uslugu;
- 3) provjera se ispravnosti postavljene opreme i vezova;

- 4) upućuje se lice koje koristi uslugu na polaznu rampu;
- 5) vrši se kačenje na sajlu;
- 6) spušta niz sajlu;
- 7) prihvata na dolaznu stanicu;
- 8) skida se oprema;
- 9) transportuje na polaznu tačku.

Prilikom pružanja usluge vožnje sajlom (zip-line) moraju se izbjegavati područja koja su izložena sniježnim lavinama, odronjavanju kamenja, odronima zemlje, jakom vjetru, ledenim kišama, opasnosti od požara i gromova.

Pružanje usluge vožnje žičarom

Član 10

Vožnja žičarom je aktivnost koja obuhvata prevoz žičarom koja ispunjava uslove utvrđene posebnim propisom.

Način pružanja turističkih usluga

Član 11

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji pružaju usluge iz čl. 2 do 10 ove uredbe dužni su da:

- 1) vode dnevnik usluga koji naročito sadrži podatke o:

- vrsti usluge;
- licu koje pruža usluge (naziv i sjedište);
- stručno osposobljenom licu koje je obučeno za pružanje te usluge (ime i prezime, broj identifikacionog dokumenta, mjesto i datum rođenja, državljanstvo, broj licence/sertifikata za pružanje usluge, kvalifikacija u skladu sa zakonom);
- mjestu i datumu pružanja usluge;
- korisniku usluge (ime i prezime, broj identifikacionog dokumenta, mjesto i datum rođenja, državljanstvo i za usluge ronjenja broj ronilačke legitimacije);
- nezgodama tokom pružanja usluge;

- 2) za pružanje usluga koriste ispravnu opremu koja ima deklaraciju proizvođača i izvještaje o atestima ili odobrenja za njenu upotrebu prema važećim standardima, u zavisnosti od vrste usluge;

- 3) opremu upotrebljavaju u skladu sa uputstvom proizvođača;

- 4) prilikom nuđenja usluge navedu koju ličnu opremu za sigurnu realizaciju aktivnosti mora da ima lice koje koristi usluge, a koju u okviru cijene usluge da obezbijeduje lice koje pruža usluge;

- 5) na vidnom mjestu istaknu informaciju o radnom vremenu, cijenama usluge, obavezi izdavanja računa i načinu podnošenju prigovora u skladu sa posebnim propisima.

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici iz stava 1 ovog člana neposredno prije započinjanja pružanja usluga dužna su da:

- 1) provjere ispravnosti opreme koja se koristi za pružanje usluga;
- 2) upoznaju lice koje koristi usluge sa načinom korišćenja/postupanja sa opremom;
- 3) predaju opremu i izvrše provjeru ispravnosti postavljanja opreme na licu koje koristi usluge.

Prestanak primjene

Član 12

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o minimalno-tehničkim uslovima, načinu, sredstvima i opremi za pružanje pojedinih usluga koje uključuju sportsko – rekreativne i avanturističke aktivnosti ("Službeni list CG", broj 6/12).

Stupanje na snagu

Član 13

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: _____

Podgorica, _____ **2019. godine**

VLADA CRNE GORE

**Predsjednik,
Duško Marković**